

POSTANOWIENIE

Dnia 2 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

w sprawie **R.B.** uprzednio M.F.

skazanego z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 2 lipca 2026 r.,
wniosku skazanego

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem

Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z dnia 6 listopada 2017 r., sygn. akt II AKa 255/17,

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie

z dnia 11 maja 2017 r., sygn. akt V K 105/16

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k

postanowił

1. odmówić przyjęcia wniosku R.B. wobec jego oczywistej bezzasadności;

2. nie uwzględnić wniosku o ustanowienie dla skazanego obrońcy z urzędu.

UZASADNIENIE

Do Sądu Najwyższego wpłynął osobisty wniosek R.B., uprzednio M.F., o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 6 listopada 2017 r., sygn. akt II AKa 255/17. We wniosku R.B. wskazał, że zostało pogwałcone jego prawo do obrony. Skarżący

zarzucił także, że został skazany przez sędziego, który „był współpracownikiem Służb Bezpieczeństwa za czasów komuny”. Zakwestionował też ocenę zebranych w sprawie dowodów. Wskazał również, że ma problemy natury psychicznej i winien być skierowany na obserwację psychiatryczną. Skarżący jednocześnie wniósł o ustanowienie mu obrońcy z urzędu w celu sporządzenia i podpisania kolejnego wniosku o wznowienie postępowania. W kolejnych pismach datowanych na dzień 16 marca 2026 r. oraz 29 kwietnia 2026 r. wnioskodawca podtrzymał wniosek uzupełniając go o dalszą argumentację.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek R.B. jest oczywiście bezzasadny, co obligowało do odmowy jego przyjęcia. Zgodnie bowiem z treścią art. 545 § 3 k.p.k., sąd odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od osoby wymienionej w § 2 (adwokata, radcy prawnego, radcy Prokuraturii Generalnej RP) bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność. Z treści tego przepisu wynika obowiązek sądu rozstrzygającego w przedmiocie wznowienia w zakresie przeprowadzenia wstępnej kontroli wniosku pod kątem jego ewentualnej bezzasadności o charakterze oczywistym, która wynikać może również z tego, że okoliczności i argumenty na które wnioskodawca wskazuje ze swej natury nie mogą uruchomić procedury wznowieniowej, gdyż błędnie je zakwalifikowano do określonej grupy kodeksowych podstaw wznowienia.

Treść wniosku R.B. jednoznacznie wskazuje, że podniesione przez niego argumenty – wbrew jego twierdzeniom – nie mieszczą się w katalogu przesłanek wznowienia postępowania określonych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k. Skazany odwołał się wprawdzie do przesłanki z art. 540 § 2 k.p.k. (*propter decreta*), posiłkując się wyrokiem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPCz) z 11 maja 2023 r. (Sprawa Lalik przeciwko Polsce; skarga nr 47834/19), jednakże nie dostrzegł, że omawiane rozstrzygnięcie organu międzynarodowego dotyczy sytuacji procesowej zgoła odmiennej, aniżeli ta, w której znajduje się skazany. W wyroku tym ETPCz podkreślił bowiem, że dowody z nieformalnych

rozmów z policją bez dostępu do obrońcy nie mogą być wykorzystywane do łamania prawa do milczenia i prawa do pomocy. Tymczasem z akt niniejszej sprawy jednoznacznie wynika, że skazany wielokrotnie był pouczany o prawie do niezwłocznego kontaktu z wybranym przez siebie obrońcą, w tym obrońcą z urzędu, jeżeli wykaże, że nie stać go na obrońcę z wyboru (vide k. 11, k. 86, k. 97 akt sprawy). Nigdy z tej możliwości na etapie postępowania przygotowawczego nie skorzystał, nie zgłaszając w tym zakresie żadnych żądań. Co więcej, w protokole zatrzymania osoby z dnia 7 kwietnia 2016 r. skazany oświadczył wprost, że nie ma żadnych zastrzeżeń co do zatrzymania, nie chce nikogo informować o zatrzymaniu, w tym adwokata (k. 10v akt sprawy). Skazany nie zgłosił także żadnych żądań w momencie ustnego przedstawiania mu zarzutów (k. 86 akt sprawy), przesłuchania w charakterze podejrzanego (k. 88 akt sprawy), czy posiedzenia w przedmiocie tymczasowego aresztowania (k. 103 akt sprawy). Z kolei w trakcie postępowania sądowego korzystał z pomocy obrońcy z urzędu. Dopiero na rozprawie w dniu 28 października 2016 r. (k. 127v akt sprawy) skazany podniósł zastrzeżenia dotyczące sposobu przesłuchiwania go na etapie postępowania przygotowawczego, jednakże wyjaśnienia te zostały uznane przez Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie za niewiarygodne (k. 317v- 322 akt sprawy). Stanowisko Sądu w tym zakresie zostało rzetelnie i precyzyjnie uargumentowane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (vide k. 317v- 322 akt sprawy). Co równie istotne, skazany nie kwestionował sposobu przesłuchiwania go na etapie postępowania przygotowawczego w apelacji wniesionej na jego rzecz przez obrońcę z urzędu.

Odnosząc się z kolei do pozostałych okoliczności zawartych we wniosku stwierdzić należy, że pismo skazanego R.B. nie zawiera argumentacji, która pozwoliłaby na ustalenie, że w sprawie miały miejsce okoliczności uzasadniające wznowienie postępowania ujęte w art. 540 § 1 – § 3 k.p.k. Podkreślić należy, że sprawa tego samego skazanego o wznowienie postępowania zawisła już przed Sądem Najwyższym. W wyniku złożenia przez skazanego wniosku o wznowienie postępowania i wyznaczenie mu obrońcy z urzędu na podstawie art. 78 § 1 k.p.k. R.B. (wówczas jeszcze F.) został wyznaczony obrońca z urzędu w osobie adw. G.C. w celu ewentualnego sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania. W dniu 20 sierpnia 2019 r. wyznaczony obrońca złożył wniosek o wznowienie

postępowania w sprawie (k. 458-462 akt sprawy). Postanowieniem z dnia 15 stycznia 2020 r., sygn. akt II KO 64/19, Sąd Najwyższy oddalił wniosek obrońcy skazanego uznając, że jest on bezzasadny. Analizując treść uzasadnienia tego orzeczenia w kontekście argumentacji zawartej w złożonym obecnie wniosku i pismach uzupełniających wskazać należy, że skazany po raz kolejny powołuje się na okoliczności, które były już przedmiotem wniosku o wznowienie postępowania i do których szczegółowo i wyczerpująco odniósł się Sąd Najwyższy (zob. w/w postanowienie z dnia 15 stycznia 2020 r. wraz z uzasadnieniem, wskazane akta o sygn. II KO 64/19).

Pozostałe twierdzenia skarżącego dotyczące sędziego rozpoznającego sprawę w I instancji mają charakter insynuacji, pomówień i zniewag w odniesieniu do sędziego sadu powszechnego i nie pozostają w jakimkolwiek związku z podstawami wznowieniowymi.

Biorąc powyższe pod uwagę, nie dostrzegając także, aby zachodziły inne okoliczności, które mogłyby zadecydować o uwzględnieniu wniosku o wznowienie postępowania, Sąd Najwyższy uznał, że jest on bezzasadny w stopniu oczywistym.

Jednocześnie należało stwierdzić, że skazany w sposób wystarczająco precyzyjny wskazał powody, dla których uważał za zasadne wznowienie postępowania w jego sprawie. W tych okolicznościach bezprzedmiotowe było ustanowienie dla niego obrońcy z urzędu.

W tym stanie rzeczy należało orzec jak w sentencji.

[WB]

[r.g.]